

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/238-2

23. mars 2020

Svar på henvendelse om valg til kontrollutvalg - valgbarhet og habilitet

Vi viser til e-post 8. januar 2020, hvor dere stiller to spørsmål til departementet.

Spørsmål 1: Er statlig ansatte i NAV valgbare til kontrollutvalget?

Valgbarhet til kontrollutvalget reguleres av de generelle valgbarhetsreglene i kommuneloven §§ 7-2 og 7-3. I tillegg er det særliige valgbarhetsregler for kontrollutvalget i § 23-1 tredje ledd. Ingen av disse bestemmelserne inneholder et generelt forbud mot at statlige ansatte kan velges som medlemmer av kontrollutvalget. Kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f bestemmer at ansatte i den aktuelle kommunen er utelukket fra valg. Departementet mener at denne bestemmelsen ikke kan tolkes utvidende slik at også ansatte i staten er å anses som utelukket fra valg. Dette må også gjelde statlig ansatte i NAV.

Spørsmål 2: Dersom statlige ansatte i NAV er valgbare til kontrollutvalget, er disse inhabile dersom KU behandler saker der vedkommende sin leder (=NAV-leder) er "part" i saken (som ansvarlig for den kommunale NAV-tjenesten) som utvalget skal behandle?

Ifølge forvaltningsloven § 8 andre ledd skal det kollegiale organet selv treffe avgjørelse om et medlem er inhabil. Departementet kan derfor ikke gi et konkret svar på dette spørsmålet. Noen generelle utgangspunkter for en slik vurdering vil vi likevel kunne gi.

Om et medlem er inhabil reguleres av forvaltningsloven § 6. I bestemmelsens første ledd ramses det opp en rekke forhold som automatisk fører til inhabilitet. Felles for disse forholdene er at de knyttes til partsbegrepet i loven. Enten må man selv være "part" i saken eller så må man ha en nærmere bestemt relasjon til en "part" i saken. Det må derfor i

prinsippet vurderes om avgjørelsen som kontrollutvalget skal treffe "retter seg mot" den ansattes leder eller om "saken ellers direkte gjelder" lederen. Dersom lederen etter denne vurderingen er å anse som part, må det vurderes om den ansatte har en slik relasjon til lederen som beskrevet i et av de ulike alternativene i § 6 første ledd bokstav b) til e).

Dersom man ikke er å anse som inhabil etter § 6 første ledd, vil neste steg i vurderingen være den generelle regelen i § 6 andre ledd. Bestemmelsen sier at man er inhabil "når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet". Om disse vilkårene er oppfylt vil bero på en bred skjønnsmessig vurdering hvor det, ifølge bestemmelsen, "blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han som har nærliggende personlig tilknytning". Både fordi vurderingen er konkret og fordi den beror på en bred skjønnsmessig vurdering, vil departementet ikke kunne gi noen nærmere veiledning for vurderingen av denne saken.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturen